

DIRECTIE GENERAAL
PERSONEN MET EEN HANDICAP

Inkomensvervangende Tegemoetkoming
Integratietegemoetkoming

.be

A. Doelstellingen en vorm van deze tegemoetkomingen

Deze tegemoetkomingen streven naar de vervanging of de aanvulling van het inkomen van de persoon met een handicap die niet in staat is, wegens zijn of haar handicap, een voldoende inkomen te verwerven, of die bijkomende lasten te dragen heeft.

Er bestaan 2 soorten tegemoetkomingen:

1. de inkomensvervangende tegemoetkoming

Deze tegemoetkoming wordt toegekend aan de persoon die, wegens zijn handicap, niet in staat is meer dan een derde te verdienen van wat een gezond persoon door uitoefening van een beroep op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen.

2. de integratietegemoetkoming

Deze tegemoetkoming wordt toegekend aan de persoon met een handicap bij wie een gebrek aan of een vermindering van zelfredzaamheid werd vastgesteld en die daardoor bijkomende kosten heeft om zich in het maatschappelijk leven in te passen.

Deze twee soorten tegemoetkomingen kunnen gelijktijdig of afzonderlijk toegekend worden. Het kan inderdaad gebeuren dat iemand wiens vermogen om inkomen te verwerven weinig of niet is aangetast toch grote problemen heeft inzake zelfredzaamheid of omgekeerd.

B. Voorwaarden om van deze tegemoetkomingen te kunnen genieten

1. Leeftijd

De persoon met een handicap kan vanaf de leeftijd van 21 jaar recht hebben op deze tegemoetkoming. De aanvraag moet vóór de leeftijd van 65 jaar ingediend worden.

Wie voor de leeftijd van 65 jaar reeds tegemoetkomingen geniet blijft die ook na zijn 65ste verjaardag ontvangen.

N.B. *De volgende personen worden gelijkgesteld met een persoon van 21 jaar:*

- ☞ de persoon met een handicap van minder dan 21 jaar die gehuwd is of was;*
- ☞ de persoon met een handicap die tenminste één kind ten laste heeft, d.w.z. dat hij of de persoon met wie hij een huishouden vormt en die geen bloed- of aanverwant is in de 1e, 2de of 3e graad, kinderbijslag ontvangt voor tenminste één kind.*
- ☞ de persoon van minder dan 21 jaar bij wie de handicap ontstaan is nadat hij opgehouden heeft kinderbijslag te genieten.*

2. Nationaliteit

De persoon met een handicap dient hetzij:

- ☞ Belg te zijn;*
- ☞ onderdaan te zijn van een lidstaat van de E.U.;*
- ☞ onderdaan te zijn van IJsland, Noorwegen, Liechtenstein of Zwitserland en werknemer of zelfstandige te zijn in de zin van de Verordening E.E.G. 1408/71 van 14 juni 1971, of overlevende van een dergelijke werknemer of zelfstandige of echtgenoot, kind of vader of moeder van dergelijke werknemer of zelfstandige te zijn en ten laste van deze laatste;*
- ☞ vluchteling te zijn;*
- ☞ staatloos te zijn;*
- ☞ tot de leeftijd van 21 jaar verhoogde kinderbijslag genoten te hebben omwille van de handicap van het kind overeenkomstig de wetgeving betreffende de kinderbijslag voor werknemers of zelfstandigen;*
- ☞ rechten kunnen laten gelden in het kader van de Europese Interim-Overeenkomst;*

- ∞ in toepassing van de samenwerkingsovereenkomsten van de Europese Unie met Algerije, Marokko of Tunesië, onderdaan van één van deze landen te zijn en de hoedanigheid van werknemer of zelfstandige te hebben, of overlevende van een dergelijke werknemer of zelfstandige of echtgenoot, kind, vader of moeder van dergelijke werknemer of zelfstandige te zijn en ten laste van deze laatste te zijn.

3. Woonplaats en verblijf

De gerechtigde moet in België wonen en er bestendig en daadwerkelijk verblijven op het ogenblik van de aanvraag en gedurende de periode voor dewelke de tegemoetkoming wordt verleend.

Wordt met een verblijf in België gelijkgesteld:

- ∞ het verblijf van maximaal 90 al dan niet opeenvolgende dagen per kalenderjaar in het buitenland;
- ∞ het verblijf in het buitenland als patiënt in een ziekenhuis of een andere instelling voor zorgenverstrekking;
- ∞ het verblijf in het buitenland om beroepsredenen;
- ∞ het verblijf in het buitenland bij een bloed- of aanverwant die verplicht is, of wiens echtgenoot of de persoon met wie de bloed- of aanverwant wettelijk samenwoont verplicht is, tijdelijk in het buitenland te vertoeven om er een zending uit te oefenen in dienst van de Belgische Staat;
- ∞ het verblijf in het buitenland gedurende meer dan 90 al dan niet opeenvolgende dagen per kalenderjaar voor zover uitzonderlijke omstandigheden dit verblijf wettigen en op voorwaarde dat de Minister hiertoe zijn toelating heeft verleend.

De persoon met een handicap die het land verlaat is verplicht de dienst voor tegemoetkomingen aan personen met een handicap hiervan ten minste één maand voor zijn vertrek in te lichten, met vermelding van de vermoedelijke duur en de reden ervan.

4. Het inkomen

De inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming kunnen slechts toegekend worden als het bedrag van de inkomsten bepaalde grensbedragen niet overschrijdt. Het gedeelte van de inkomsten dat deze grensbedragen overschrijdt wordt afgetrokken van de basisbedragen van de tegemoetkomingen.

Onder inkomen wordt verstaan de belastbare inkomsten van de persoon met een handicap en de inkomsten van de persoon met wie de persoon met een handicap een huishouden vormt.

Er wordt van een huishouden gesproken als 2 personen die geen bloed- noch aanverwant zijn in de 1^e, 2de of 3de graad samenwonen. Er wordt geen rekening gehouden met de inkomsten van de leden van het huishouden die bloed- of aanverwant zijn in de 1^e, 2de of 3de graad.

De jaarlijkse inkomsten zijn de gezamenlijke en afzonderlijk belastbare inkomsten die in aanmerking genomen worden voor de aanslag inzake personenbelasting en aanvullende belastingen. Deze gegevens inzake belastbare inkomsten komen voor op het aanslagbiljet, afgeleverd door de Administratie der directe belastingen van de FOD Financiën.

Voor wie niet over een aanslagbiljet beschikt, berekent de dienst voor tegemoetkomingen aan personen met een handicap het werkelijke inkomen. Met het oog daarop zijn de aanvrager en de persoon met wie hij een huishouden vormt verplicht alle nodige gegevens mee te delen.

Om het werkelijke inkomen beoogd in de vorige paragraaf te bepalen zal, in geval de aanvrager of de persoon met wie hij een huishouden vormt eigenaar is van een woonhuis, slechts rekening gehouden met het kadastraal inkomen in de mate dat het 3.000,00 EUR overschrijdt. Dit bedrag wordt verhoogd met 250,00 EUR voor elke persoon ten laste van de persoon met een handicap of ten laste van de persoon met wie hij een huishouden vormt.

Er wordt rekening gehouden met het belastbaar inkomen van het tweede jaar voorafgaand aan de ingangsdatum van de aanvraag.

Bijvoorbeeld, voor een aanvraag ingediend tussen 1 december 2003 en 30 november 2004, is het in aanmerking te nemen inkomen dat van 2002.

Wanneer de inkomsten ten minste met 10 % verlaagd of verhoogd zijn ten opzichte van de inkomsten van het tweede kalenderjaar dat de ingangsdatum van de aanvraag voorafgaat dan wordt er rekening gehouden met het inkomen van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het jaar in de loop waarvan de aanvraag uitwerking heeft.

***Opgelet!** Elke inkomenswijziging moet binnen de drie maanden meegedeeld worden. Deze mededeling gebeurt met een gewone brief gericht aan de dienst. Als de mededeling binnen de 3 maanden gebeurt zal de nieuwe beslissing, die mogelijkere wijze leidt tot een vermindering van de tegemoetkoming, geen terugwerkende kracht hebben.*

5. vrijstellingen op het inkomen

5.1. Voor de berekening van de **inkomensvervangende tegemoetkoming** wordt geen rekening gehouden met:

- ⊗ 2.503,68 EUR van inkomen van de persoon met wie de persoon met een handicap een huishouden vormt (dit is de helft van het basisbedrag van categorie A voor de IVT);
- ⊗ 10% van het beroepsinkomen van de persoon met een handicap;
- ⊗ 563,10 EUR van de andere inkomsten. Dit bedrag volgt de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen.

5.2. Voor de berekening van de **integratietegemoetkoming** worden onder bepaalde voorwaarden bepaalde gedeelten van het inkomen vrijgesteld.

5.2.1. Van het inkomen van de persoon waarmee de persoon met een handicap een huishouden vormt wordt vrijgesteld :

- ⊗ indien de persoon met een handicap behoort tot de categorie 1 of 2: 1.689,30 EUR;

☞ indien de persoon met een handicap behoort tot de categorie 3, 4 of 5: 18.418,02 EUR. Meer nog, slechts de helft van het gedeelte dat meer bedraagt dan deze grens wordt afgetrokken van de integratietegemoetkoming.

5.2.2. 18.418,02 EUR van het arbeidsinkomen van de persoon met een handicap wordt vrijgesteld. Meer nog, slechts de helft van het gedeelte dat meer bedraagt dan deze grens wordt afgetrokken van de integratietegemoetkoming.

5.2.3. De vrijstelling toegepast op het vervangingsinkomen (bijvoorbeeld een werkloosheids- of ziekteuitkering) van de persoon met een handicap varieert in functie van het bedrag van zijn arbeidsinkomen:

☞ indien zijn arbeidsinkomen lager dan of gelijk is aan 15.786,88 EUR: er wordt geen rekening gehouden met de eerste 2.630,77 EUR.

☞ indien zijn arbeidsinkomen meer bedraagt dan 18.418,02 EUR wordt geen enkele vrijstelling toegepast.

☞ indien zijn arbeidsinkomen zich situeert tussen 15.786,88 EUR en 18.418,02 EUR wordt een vrijstelling toegepast gelijk aan 18.418,02 EUR minus het bedrag van het arbeidsinkomen

Van het andere inkomen van de persoon met een handicap (vb. onderhoudsgeld, het inkomen van de partner dat de grens van 1.689,30 EUR overschrijdt indien de persoon met een handicap behoort tot categorie 1 of 2 van de integratietegemoetkoming, de niet vrijgestelde vervangingsinkomens van de persoon met een handicap) wordt vrijgesteld: een maximumvrijstelling van 4.957,78 EUR voor de categorie A, 7.436,67 EUR voor de categorie B en 9.915,56 EUR voor de categorie C. De genoten vrijstelling op het arbeidsinkomen en de genoten vrijstelling op het vervangingsinkomen worden afgetrokken van dit bedrag.

De bedragen vermeld in de puntjes 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 volgen de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen.

6. Handicap

Om van een inkomensvervangende tegemoetkoming te kunnen genieten dient het vast te staan dat, ingevolge zijn lichamelijke of geestelijke toestand, de persoon niet in staat is meer dan een derde te verdienen van wat een gezond persoon, door uitoefening van een beroep, op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen (beschutte tewerkstelling niet meegerekend).

Om van een integratietegemoetkoming te kunnen genieten dient een gebrek aan of een vermindering van zelfredzaamheid te zijn vastgesteld.

Voor de berekening van de graad van zelfredzaamheid wordt rekening gehouden met de volgende factoren:

- ∞ de mogelijkheid om zich te verplaatsen;
- ∞ de mogelijkheid om zijn voeding te nuttigen of te bereiden;
- ∞ de mogelijkheid om voor zijn persoonlijke hygiëne in te staan en zich te kleden;
- ∞ de mogelijkheid om de woning te onderhouden en huishoudelijk werk te verrichten;
- ∞ de mogelijkheid om te leven zonder toezicht, bewust te zijn van gevaar en het gevaar te kunnen vermijden;
- ∞ de mogelijkheid tot communicatie en sociaal contact.

De arts zal voor elke functie onderzoeken welke moeilijkheden de onderzochte persoon ondervindt. Er kunnen 4 mogelijke antwoorden verstrekt worden, nl. :

- ∞ geen moeilijkheden, geen bijzondere inspanning noch bijzondere hulpmiddelen: 0 punten worden toegekend;

- ☞ beperkte moeilijkheden, beperkte bijkomende inspanning of beperkt beroep op bijzondere hulpmiddelen: 1 punt wordt toegekend;
- ☞ grote moeilijkheden, grote bijkomende inspanning of uitgebreid beroep op bijzondere hulpmiddelen: 2 punten worden toegekend;
- ☞ onmogelijk zonder hulp van derden, zonder opvang in een aangepaste voorziening of zonder volledig aangepaste omgeving: 3 punten worden toegekend.

De toegekende punten worden opgeteld en naargelang dit totaal wordt de persoon met een handicap ondergebracht in één van de volgende categorieën:

7 of 8 punten	categorie 1
9 tot 11 punten	categorie 2
12 tot 14 punten	categorie 3
15 of 16 punten	categorie 4
17 of 18 punten	categorie 5

Minder dan 7 punten geeft geen recht op de integratietegemoetkoming.

C. Bedrag van de tegemoetkomingen

De bedragen van de tegemoetkomingen zijn gebonden aan de index der consumptieprijsen.

1. Inkomensvervangende tegemoetkoming (bedragen geldig op 01.08.2005)

Het basisbedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming is gelijk aan 5.007,36 EUR per jaar. Dit basisbedrag wordt toegekend aan de personen die behoren tot categorie A.

Dit bedrag wordt verhoogd met 50 percent voor de personen die behoren tot categorie B (7.511,03 EUR) en met 100 percent voor de personen die behoren tot categorie C (10.014,71 EUR).

De definiëring van de gezinscategorieën gebeurt aan de hand van het begrip “huishouden”. Hier moet onder verstaan worden: elke samenwoning van 2 personen die geen bloed- of aanverwant zijn tot de eerste, tweede of derde graad. Het samenwonen wordt vermoed wanneer er sprake is van slechts één hoofdverblijfplaats. De persoon met een handicap of de dienst mag met alle mogelijke middelen het tegenbewijs leveren.

Behoren tot **categorie C**: de persoon met een handicap die:

- ☞ een huishouden vormt;
- ☞ één of meerdere kinderen ten laste heeft.

Onder “kind ten laste” wordt verstaan:

- ☞ de persoon jonger dan 25 jaar voor wie de persoon met een handicap of de persoon met wie hij een huishouden vormt kinderbijslag ontvangt of een onderhoudsgeld dat bij vonnis is vastgesteld of dat bepaald is in een overeenkomst in het kader van een procedure tot echtscheiding met onderlinge toestemming;
- ☞ de persoon jonger dan 25 jaar voor wie de persoon met een handicap onderhoudsgeld betaalt dat bij vonnis is vastgesteld of dat bepaald is in een overeenkomst in het kader van een procedure tot echtscheiding met onderlinge toestemming.

***Opgelet:** Er kan per huishouden slechts één persoon zijn die het bedrag geniet dat overeenstemt met de categorie C. Indien 2 personen met een handicap in een huishouden tot categorie C behoren, zal elk van hen het bedrag ontvangen dat overeenstemt met categorie B.*

Behoren tot **categorie B**: de persoon met een handicap

- ☞ die alleen leeft;

- ☞ die zelf niet behoort tot categorie C en die gedurende 3 maanden dag en nacht in een instelling verblijft

Behoren tot **categorie A**: de persoon met een handicap die niet behoort tot de categorie B, noch tot de categorie C.

2. Integratietegemoetkoming (bedragen geldig op 01.08.2005)

Het bedrag van de integratietegemoetkoming varieert volgens de graad van zelfredzaamheid en volgens de categorie waartoe de persoon met een handicap behoort.

	per jaar (EUR)	per maand (EUR)
categorie 1	980,47	81,71
categorie 2	3.341,06	278,42
categorie 3	5.338,60	444,88
categorie 4	7.777,67	648,14
Categorie 5	8.823,28	735,27

De persoon met een handicap opgenomen in een instelling geheel of gedeeltelijk ten laste van de overheid, of van de sociale zekerheid, ontvangt een integratietegemoetkoming die met een derde verminderd is.

P.S. Geen enkele tegemoetkoming wordt uitbetaald in geval van opsluiting in een gevangenis of internering in een instelling voor sociaal verweer.

D. Hoe een tegemoetkoming aanvragen?

Belangrijk: voor het vervullen van de administratieve formaliteiten kan de persoon met een handicap zich laten vertegenwoordigen door een persoon die hij daartoe speciaal machtigt. Deze persoon moet meerderjarig zijn en houder van een volmacht.

De tegemoetkoming wordt aangevraagd bij de burgemeester van de gemeente waar de persoon met een handicap in het bevolkings- of in het vreemdelingenregister is ingeschreven.

De aanvraag mag ten vroegste ingediend worden de eerste dag van de twaalfde maand voor de maand tijdens welke de aanvrager de leeftijd van 21 jaar bereikt, of vanaf het ogenblik dat de persoon met een handicap gelijkgesteld wordt aan een persoon van 21 jaar (zie punt B.1.) maar, behoudens een administratieve herziening, nooit nadat hij 65 jaar is geworden.

Het recht op een tegemoetkoming gaat ten vroegste in vanaf de eerste dag van de maand volgend op het indienen van de aanvraag. Voor de persoon die tot de leeftijd van 21 jaar van de verhoogde kinderbijslag voor een kind met een handicap heeft genoten en die binnen de 6 maanden volgend op zijn 21ste verjaardag een aanvraag indient tot het verkrijgen van een tegemoetkoming, zal het recht op de tegemoetkoming ingaan op de eerste dag van de maand volgend op zijn 21ste verjaardag.

Voor de leeftijd van 65 jaar geldt de aanvraag van de inkomensvervangende tegemoetkoming meteen ook als aanvraag van de integratietegemoetkoming en omgekeerd. Na 65 jaar kan de ontvanger van een van beide tegemoetkomingen alleen een nieuwe aanvraag indienen voor de tegemoetkoming die hij ontving voor de leeftijd van 65 jaar.

Het aanvraagformulier wordt ingevuld door de gemeentelijke administratie en getekend door de persoon met een handicap. De persoon met een handicap die de aanvraag niet kan tekenen zet er een kruisje op en de burgemeester zal de aanvraag mee ondertekenen.

De gemeente moet het aanvraagformulier binnen de 5 werkdagen naar de dienst terugsturen. Vanaf het moment van registratie van de aanvraag zal de dienst de formulieren die nodig zijn om het dossier verder te kunnen behandelen sturen naar de persoon met een handicap. Het gaat hier om medische attesten die door de arts ingevuld moeten worden en om formulieren inzake het inkomen van de leden van het huishouden.

De persoon met een handicap kan ook een aanvraag om herziening indienen bij zijn gemeentelijke administratie wanneer er een nieuw element is dat aanleiding kan geven tot de toekenning of de verhoging van de tegemoetkoming.

De persoon met een handicap is verplicht om binnen de 3 maanden alle nieuwe elementen die aanleiding kunnen geven tot vermindering of opheffing van de tegemoetkoming mee te delen. Deze mededeling gebeurt via een gewone brief.

Als deze informatie binnen de 3 maanden wordt meegedeeld dan heeft de beslissing die aanleiding geeft tot een vermindering geen terugwerkende kracht en zal de persoon met een handicap geen terugbetaling moeten doen van onverschuldigd betaalde sommen

Voor wat daarentegen de wijziging van de gegevens die eveneens in het rijksregister voorkomen betreft, dient de persoon met een handicap deze wijzigingen niet aan de dienst te melden voor zover hij deze heeft gemeld aan de gemeenteadministratie.

Deelt de persoon met een handicap het element niet mee, of slechts na het verstrijken van 3 maanden, dan zal de dienst een ambtshalve herziening uitvoeren met terugwerkende kracht en de onverschuldigde betalingen worden teruggevorderd.

Ten onrechte betaalde tegemoetkomingen worden door de Staat teruggevorderd. Er zal niet overgegaan worden tot de terugvordering van een onterecht betaald bedrag als de persoon met een handicap ondertussen overleden is, de beslissing tot terugvordering op dat ogenblik nog niet werd betekend en het bedrag niet verworven werd door middel van fraude.

Als er op het moment van het overlijden van de persoon met een handicap nog niet uitbetaalde tegemoetkomingen bestaan dan zal de terugvordering gebeuren op de vervallen tegemoetkomingen die nog niet werden uitbetaald.

Er wordt niet ambtshalve verzaakt indien de persoon met een handicap arglist, bedrog of bedrieglijke handelingen heeft gepleegd of als op het moment van het overlijden van de betrokkene er vervallen en nog niet uitbetaalde achterstallen bestaan.

E. Behandeling van de aanvraag

De gemeentelijke administratie vult de aanvraag in (formulier 1) en stuurt het binnen de 5 werkdagen door naar de dienst voor Tegemoetkomingen aan personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid.

De dienst zal dan formulieren sturen naar de persoon met een handicap die nodig zijn om het dossier te kunnen behandelen (formulieren inzake het inkomen en/of medische attesten).

Het dossier in dit stadium wordt onderworpen aan een administratief onderzoek en desgevallend vindt ook een medisch onderzoek van de persoon met een handicap plaats.

Dit medisch onderzoek wordt verricht door een arts van de Medische dienst van de FOD Sociale Zekerheid of door een erkende arts. De persoon met een handicap die zich niet kan verplaatsen wordt in zijn woonplaats onderzocht.

De dienst voor Tegemoetkomingen aan personen met een handicap beslist alsdan over het toekennen en over het bedrag van de toegekende tegemoetkoming. Kennisgeving ervan aan de persoon met een handicap gebeurt per brief.

F. Beroep

Indien de persoon met een handicap van mening is dat de door de overheid genomen beslissing onjuist is, kan hij of zij deze beslissing voor de arbeidsrechtbank aanvechten. De zaak moet dan wel aanhangig worden gemaakt binnen een termijn van 3 maanden na betekening van de beslissing.

Als een beroep wordt ingesteld tegen een beslissing tot toekenning, herziening of weigering van een tegemoetkoming dan geldt dit, als dit beroep niet ontvankelijk wordt verklaard, als een nieuwe aanvraag.

G. Uitbetaling

De tegemoetkomingen worden per maand en per twaalfden uitbetaald aan de persoon met een handicap of aan diens wettelijke vertegenwoordiger. De uitbetaling van de tegemoetkomingen wordt uitgevoerd door overschrijving op een rekening bij een financiële instelling (of de post) die werd geopend op naam van de persoon met een handicap of waarvan hij medetitularis is.

In uitzonderlijke gevallen kan de betaling nog per postassignatie gebeuren. De gerechtigde zal daar uitdrukkelijk om moeten vragen en het verzoek moet grondig gemotiveerd zijn.

De termijn tussen de ingangsdatum van een tegemoetkoming en de eerste dag van de maand waarin de betaling wordt verricht, mag niet hoger zijn dan 8 maanden. In geval van overschrijding van deze termijn zijn er verwijlinteressen verschuldigd.

In geval van overlijden van de gerechtigde op een tegemoetkoming worden de vervallen en niet uitbetaalde termijnen van ambtswege uitbetaald aan de echtgenoot of aan de persoon met wie de gerechtigde een huishouden vormt.

Bij ontstentenis van hierboven bedoelde echtgenoot of persoon geschiedt de uitbetaling van de vervallen en niet uitbetaalde termijnen, met inbegrip van de uitkering voor de maand van overlijden voor zover de gerechtigde niet overleden was op de in het nationaal compensatiesysteem geldende uitvoeringsdatum of, bij betaling via postassignatie, op de uitgiftedatum ervan, volgens een bepaalde rangorde:

1. aan de kinderen met wie de gerechtigde leefde op het ogenblik van zijn overlijden;
2. aan de vader en de moeder met wie de gerechtigde leefde op het ogenblik van zijn overlijden;
3. aan ieder persoon met wie de gerechtigde leefde op het ogenblik van zijn overlijden;
4. aan de persoon die tussenbeide kwam in de verplegingskosten;
5. aan de persoon die de begrafenis kosten betaalde.

De tegemoetkomingen zijn vrijgesteld van belastingen, en moeten bijgevolg niet aan de controleur der belastingen worden aangegeven.

END

TEWERKSTELLING EN TEGEMOETKOMINGEN

A. Inleiding

1. Veel personen met een handicap vrezen dat als ze gaan werken dit zal leiden tot een geheel of gedeeltelijk verlies van hun recht op de tegemoetkomingen en ze vragen zich dan ook af wat in een dergelijke situatie hun globaal inkomen zou zijn.

Bovendien vrezen ze dat, indien de poging om te werken mislukt, ze hun inkomen verliezen en dat ze niet snel het recht op de tegemoetkomingen terug zullen krijgen.

Het is dus nuttig om aan deze personen en hun naasten juiste informatie te verschaffen over de reële gevolgen van een tewerkstelling of het stopzetten van een beroepsactiviteit op de tegemoetkomingen aan personen met een handicap.

Dit hoofdstuk zal hun deze informatie verstrekken.

2. Dit hoofdstuk onderzoekt niet de invloed van tewerkstelling of het stopzetten van de beroepsactiviteit op de tegemoetkomingen toegekend volgens de oude wet van 27 juni 1969 (rechten verworven vóór 1 januari 1975), waarvan de bepalingen meestal gunstig zijn voor de tewerkstelling.

B. Enkele algemene regels

1. Medische evaluatie

De tewerkstelling of het stopzetten van de beroepsactiviteit heeft geen invloed op de medische erkenning van de vermindering van het verdienvermogen tot 1/3 of minder of op de medische erkenning van de graad van zelfredzaamheid (aantal punten). Zij geeft dus geen aanleiding tot een ambtshalve medische herziening.

2. Inkomensgrenzen

De tegemoetkomingen worden toegekend als de inkomsten een bepaalde grens niet overschrijden. Het deel van de inkomsten dat deze grens overschrijdt wordt afgetrokken van de basisbedragen van de tegemoetkomingen.

De grenzen variëren naargelang het soort van inkomen, het type van tegemoetkoming dat gevraagd wordt en/of van de persoon die ze ontvangt.

- ☞ Wat de inkomensvervangende tegemoetkoming betreft wordt er een vrijstelling van 10% verleend op de beroepsinkomsten van de persoon met een handicap.

De andere inkomsten worden vrijgesteld voor een bedrag van 563,10 EUR.

- ☞ Wat de integratietegemoetkoming betreft worden vrijgesteld:
 - 18.418,02 EUR van de beroepsinkomsten van de persoon met een handicap per jaar. De helft van de beroepsinkomsten die deze grens overschrijden wordt afgetrokken van de integratietegemoetkoming.
 - De vervangingsinkomsten van de persoon met een handicap worden als volgt vrijgesteld:
 - 2.630,77 EUR als de vrijstelling op arbeid kleiner of gelijk is aan 15.786,88 EUR;
 - 0,00 EUR als de beroepsinkomsten meer bedragen dan 18.418,02 EUR
 - als het arbeidsinkomen meer bedraagt dan 15.786,88 EUR wordt de volgende berekening toegepast: 18.418,02 EUR – vrijstelling op arbeid, met een maximum van 2.630,77 EUR.
 - voor de andere inkomsten (waaronder de niet vrijgestelde vervangingsinkomsten, de niet vrijgestelde inkomsten van de persoon met wie een huishouden wordt gevormd van de persoon die zich in categorie 1 of 2 bevindt) wordt de volgende berekening toegepast: *maximum categorievrijstelling – (vrijstelling op het arbeidsinkomen van de persoon met een handicap + vrijstelling op de vervangingsinkomsten van de persoon met een handicap)*.

De grens wordt bepaald in functie van de gezinssituatie en de grenzen toegepast conform de hieronder vermelde bepalingen.

3. Inkomensonderzoek

- 3.1. De tegemoetkomingen aan personen met een handicap worden toegekend na een inkomensonderzoek.

Er wordt rekening gehouden met het inkomen van de persoon met een handicap en met dat van de persoon waarmee hij een huishouden vormt op voorwaarde dat het niet om een bloed- of aanverwant tot en met de derde graad gaat.

Er wordt in ieder geval overgegaan tot een aftrek van de inkomsten van de “persoon met wie een huishouden wordt gevormd”:

- Wat de inkomensvervangende tegemoetkoming betreft gaat het om een bedrag dat gelijk is aan de helft van het basisbedrag voor categorie A (2.503,68 EUR)
- Wat de integratietegemoetkoming betreft: een vrijstelling van 1.689,30 EUR voor de categorieën 1 en 2, en 18.418,02 EUR, alsook de helft van het gedeelte dat meer bedraagt dan dit bedrag, voor de categorieën 3, 4 en 5

- 3.2. Het inkomen waarmee rekening gehouden wordt is het belastbaar inkomen zoals het voorkomt op het aanslagbiljet afgeleverd door de Administratie der Directe Belastingen van de Federale Overheidsdienst Financiën. Als de persoon met een handicap niet over een aanslagbiljet beschikt berekent de dienst voor Tegemoetkomingen aan personen met een handicap zelf het inkomen.

Het belastbaar inkomen wordt berekend na aftrek van bepaalde lasten of kosten (bijvoorbeeld, beroepskosten).

Niet belastbare inkomsten (kinderbijslag (zie punt 4, eerste lid), cheques uitgereikt door een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (PWA),... worden niet als inkomen beschouwd.

Er wordt in ieder geval geen rekening gehouden met de uitkeringen en met de aanvullingen op het loon die de persoon met een handicap ontvangt voor het volgen van een beroepsopleiding,

omscholing of herscholing ten laste van een publieke overheid. Ze worden dan ook niet afgetrokken.

Vrijwilligerswerk (niet betaald) heeft geen invloed op het recht op de tegemoetkomingen aan personen met een handicap. Het moet dan ook niet aangegeven worden aan de dienst voor Tegemoetkomingen aan personen met een handicap.

- 3.3. Het inkomen waarmee rekening gehouden wordt is dat van het tweede kalenderjaar voorafgaand aan de ingangsdatum van het recht op de tegemoetkoming.

Wanneer de inkomsten van het kalenderjaar voorafgaand aan de aanvangsdatum van het recht op de tegemoetkoming met 10 % vermeerderd of verminderd zijn ten opzichte van deze van het tweede voorafgaande kalenderjaar, wordt er rekening gehouden met de inkomsten van het voorafgaande kalenderjaar.

Voorbeeld: Aanvraag op 09/12/2003.

Aanvang op 01/01/2004.

Inkomsten waarmee rekening wordt gehouden: algemene regel: 2002, als er sprake is van een verhoging of een verlaging met 10% : 2003.

Hetzelfde geldt voor een wijziging van de gezinssituatie of de wijziging van burgerlijke stand die aanleiding geeft tot een wijziging van inkomsten.

4. Herziening van het recht

4.1. De ambtshalve herziening

- 4.1.1. Het recht op de tegemoetkomingen wordt ambtshalve herzien op 31 december van het jaar als de inkomsten gedurende dit jaar met minstens 10% gestegen zijn (bijvoorbeeld in geval van tewerkstelling).

Opgelet!

- *Als een persoon met een handicap tewerkgesteld wordt voor een periode van 3 maanden of minder per kalenderjaar dan geeft dit geen aanleiding tot een ambtshalve herziening. Deze maatregel heeft als doel om diegenen die een inspanning doen om zich op de arbeidsmarkt te integreren, maar die daar niet in slagen, niet te straffen.*

- *Een vermindering van inkomsten leidt slechts uitzonderlijk tot een ambtshalve herziening. Als de begunstigde wenst dat zijn recht wordt herzien dan moet hij een nieuwe aanvraag indienen op het gemeentehuis.*

4.1.2. Het recht op de tegemoetkomingen wordt ook ambtshalve herzien wanneer het beroepsinkomen van de persoon met een handicap gedurende minstens 3 maanden vervangen wordt door een vervangingsinkomen op voorwaarde dat deze vervanging aanleiding geeft tot een verhoging of een vermindering van het inkomen met 10% ten opzichte van het voorgaande kalenderjaar.

De nieuwe beslissing zal uitwerking hebben op de eerste dag van de maand die volgt op de maand tijdens de welke de begunstigde zich in één van de 2 hierboven beschreven situaties bevindt.

Als de nieuwe beslissing aanleiding geeft tot een vermindering van de tegemoetkoming en als de gebeurtenis beoogd in één van de 2 situaties aangegeven of vastgesteld werd binnen de 3 maanden zal de nieuwe beslissing uitwerking hebben op de eerste dag van de maand die volgt op de maand tijdens de welke de beslissing werd meegedeeld.

Voorbeeld

Een persoon met een handicap zonder inkomen ontvangt een volledige tegemoetkoming. Op 20 augustus 2004 begint hij te werken. De professionele inkomsten zullen onweerlegbaar een stijging van het inkomen voor gevolg hebben, de persoon met een handicap moet dan ook de tewerkstelling aangeven binnen de 3 maanden te rekenen vanaf het begin van de tewerkstelling, namelijk vóór 20 november 2004. De nieuwe beslissing wordt op 15 maart 2005 meegedeeld. Ze zal uitwerking hebben op 1 april 2005, dat wil zeggen de eerste dag van de maand die volgt op de mededeling.

Wat zal de inhoud zijn?

De inkomsten waarmee rekening gehouden wordt zijn deze van het tweede of het eerste jaar voorafgaand aan de eerste dag van de maand die volgt op deze tijdens de welke de aanvraag werd vastgesteld, dus ofwel 2002, ofwel 2003.

Daar de beroepsactiviteit pas gestart is in 2004 is er in 2002 en 2003 niet sprake van een inkomen.

De nieuwe beslissing zal dus de bestaande situatie bevestigen, namelijk de uitbetaling van een volledige tegemoetkoming.

De dienst voorziet wel een ambtshalve herziening op 31 december 2004, de inkomsten waarmee rekening gehouden wordt zijn deze van 2004 (daar er wel degelijk sprake is van een verhoging van het inkomen met 10 % t.o.v. het inkomen van 2003 – die nul bedroegen).

De nieuwe beslissing zal uitwerking hebben op de eerste dag van de maand die volgt op de mededeling ervan, dus op 1 april 2005.

4.2. Aangifteverplichting

De begunstigde is verplicht alles aan te geven dat aanleiding kan geven tot een vermindering of tot een opheffing van het recht (voorbeeld: het bekomen van beroepsinkomsten, toekenning van sociale uitkeringen zoals invaliditeitsuitkeringen, werkloosheidsvergoedingen, ouderdoms- of overlevingspensioenen, inkomensgarantie voor ouderen,...). Deze verklaring gebeurt door middel van een gewone brief.

Als dit meegedeeld wordt binnen de 3 maanden dan zal de beslissing die aanleiding geeft tot een vermindering van het recht geen terugwerkende kracht hebben. De persoon met een handicap zal geen enkel bedrag dat hij onterecht ontvangen heeft moeten terugbetalen.

Als de persoon met een handicap dit niet meedeelt of later dan 3 maanden dan zal de dienst een ambtshalve herziening uitvoeren en de onterecht ontvangen betalingen worden teruggevorderd.

De onterecht betaalde tegemoetkomingen worden door de Staat teruggevorderd. Er wordt niet overgegaan tot een terugvordering als de persoon met een handicap overleden is of als de beslissing tot terugvordering niet aan de betrokkene meegedeeld werd vóór zijn overlijden.

Als er op het moment van het overlijden van de persoon met een handicap nog niet uitbetaalde tegemoetkomingen bestaan dan zal de terugvordering gebeuren op deze sommen.

Er wordt niet ambtshalve verzaakt indien de persoon met een handicap arglist, bedrog of bedrieglijke handelingen heeft gepleegd of als op het moment van het overlijden van de betrokkene er vervallen en nog niet uitbetaalde tegemoetkomingen bestaan.

C. Tewerkstelling

1. Voor een periode van 3 maanden of minder

In dit geval zal het recht op de tegemoetkoming niet herzien worden. De persoon met een handicap kan dus zijn volledig beroepsinkomen cumuleren met zijn tegemoetkoming aan personen met een handicap. De periode van 3 maanden wordt bekeken per kalenderjaar, ze kan dus opgesplitst worden in verschillende korte periodes.

Als de periode van beroepsactiviteit minder dan 3 maanden per kalenderjaar bedraagt dan zal er geen herziening uitgevoerd worden zelfs niet als het inkomen met 10% gestegen is.

2. Voor een periode langer dan 3 maanden

In dit geval zal het recht op de tegemoetkoming herzien worden op 31 december van het jaar voor zover het belastbaar inkomen met minstens 10 % gestegen is ten opzichte van het inkomen van het voorafgaande kalenderjaar.

Verskillende hypothesen moeten bekeken worden:

- ∞ De persoon met een handicap beschikt niet over andere inkomsten dan zijn tegemoetkoming aan personen met een handicap.
 - Het recht op de tegemoetkoming wordt herzien op 31 december van het jaar van de tewerkstelling;
 - Een herziening van het recht wordt eventueel gepland op 31 december van het volgende jaar om rekening te houden met de inkomsten van een volledig kalenderjaar.
- ∞ De persoon met een handicap beschikt naast de tegemoetkoming nog over andere inkomsten.
 - Die “andere inkomsten” kunnen bijvoorbeeld vervangingsinkomens zijn (die de persoon met een handicap gedurende een gedeelte van het jaar genoten heeft) zoals de werkloosheidsvergoeding, ziekenkasuitkering, pensioenen.

Het recht op de tegemoetkoming wordt herzien op 31 december van het jaar van de tewerkstelling voor zover de inkomsten gestegen zijn met 10% ten opzichte van het inkomen van het voorgaande kalenderjaar.

Vervolgens wordt een herziening geprogrammeerd op 31 december van het volgende kalenderjaar om rekening te kunnen houden met de inkomsten van een volledig kalenderjaar.

3. Deeltijds werk

De inkomsten van deeltijds werk worden op dezelfde wijze in rekening gebracht als de inkomsten bij een vaste tewerkstelling.

4. Interim arbeid

De inkomsten uit interim arbeid worden op dezelfde wijze in rekening gebracht als deze uit volledige tewerkstelling.

De interim tewerkstelling zal slechts aanleiding geven tot een ambtshalve herziening op 31 december van het jaar als de totale duur van de verschillende interim activiteiten meer dan 3 maanden per jaar bedraagt en als de inkomsten met 10 % stijgen.

5. Afgeleide rechten

Het recht op de tegemoetkomingen (IVT en/of IT) opent rechten in andere systemen zoals:

- » gezondheidszorgen
 - toepassing van het voorkeurtarief (WIGW);
 - sociale franchise;
- » sociaal tarief voor gas en elektriciteit; ...

Omdat de persoon met een handicap bij tewerkstelling vaak een gedeelte van de IT kan behouden zal hij dus meestal ook blijven genieten van de afgeleide rechten.

6. Fiscaliteit

De tegemoetkomingen aan personen met een handicap zijn niet belastbaar.

De sociale zekerheidsuitkeringen zoals de invaliditeitsuitkeringen en de werkloosheidsvergoedingen zijn dat wel. Loopt de persoon met een

handicap, door te gaan werken en rechten te openen op deze sociale zekerheidsuitkeringen, niet het risico om op fiscaal vlak gestraft te worden ?

Rekening houdend, enerzijds met de belastingvrije sommen (5.660 EUR voor elke belastingplichtige en 1.200 EUR verhoging van de belastingvrije som voor een belastingplichtige met een handicap - aanslagjaar 2005, inkomsten 2004) en de andere fiscale vrijstellingen op het inkomen, en anderzijds, met de vrijstellingen op het inkomen waarmee rekening gehouden wordt bij de toekenning van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, zou een sociaal verzekerde die een sociale uitkering ontvangt, zoals een invaliditeitsuitkering of een werkloosheidsvergoeding, in plaats van een tegemoetkoming aan personen met een handicap, niet gestraft moeten worden.

Als hij ten onrechte bedrijfsvoorheffing heeft betaald, heeft hij er belang bij een verklaring tot terugbetaling in te dienen bij de belastingscontroleur van de Personenbelasting (Administratie der Directe Belastingen van de FOD Financiën).

D. Verlies van het werk

Er moeten verschillende hypothesen bekeken worden:

1. De persoon met een handicap heeft geen enkel inkomen meer

Gaan we uit van de veronderstelling dat een persoon met een handicap gewerkt heeft en hij verliest zijn werk.

Hij heeft geen recht op invaliditeits- of werkloosheidsuitkeringen (bijvoorbeeld omdat hij niet lang genoeg gewerkt heeft) en hij beschikt niet over andere inkomsten.

In dit geval houdt de dienst voor Tegemoetkomingen aan personen met een handicap geen rekening met de beroepsinkomsten van de voorgaande jaren. De persoon met een handicap kan dus aanspraak maken op een volledige IVT en/of IT.

De persoon met een handicap wordt aangeraden om zo snel mogelijk een nieuwe aanvraag in te dienen bij de gemeenteadministratie. In afwachting van de beslissing heeft hij recht om voorschotten te vragen op zijn tegemoetkomingen. Om deze te bekomen moet hij zich tot het OCMW van zijn gemeente wenden.

Als de graad van handicap al medisch werd vastgesteld en als het inkomensonderzoek relatief gemakkelijk is dan kan de administratieve beslissing snel genomen worden.

2. De persoon met een handicap beschikt over andere inkomsten

De persoon met een handicap heeft bijvoorbeeld als gevolg van zijn tewerkstelling recht op een invaliditeitsuitkering of werkloosheidsvergoeding.

In dit geval worden deze uitkeringen (invaliditeit, werkloosheid) als inkomsten beschouwd en afgetrokken van de tegemoetkomingen.

In ieder geval zal als gevolg van de definiëring van het begrip inkomsten (d.w.z. de belastbare inkomsten van het tweede jaar of het eerste jaar dat voorafgaat aan de eerste dag van de maand die volgt op deze tijdens de welke de aanvraag werd ingediend) de wijziging niet onmiddellijk gevolgen hebben.

3. Opmerkingen

In geval van verlies van het beroepsinkomen zal het globaal inkomen van de betrokkene dalen omdat enerzijds het beroepsinkomen vervangen wordt door een invaliditeitsuitkering, maar ook omdat anderzijds de vrijstelling op het arbeidsinkomen niet van toepassing is op een invaliditeitsuitkering of een werkloosheidsvergoeding.

De betrokkene heeft er toch belang bij om te gaan werken want door te gaan werken:

- ∞ is zijn globaal inkomen hoger dan indien hij niet gewerkt had;

- ☞ opent hij rechten op sociale zekerheidsuitkeringen zonder inkomensonderzoek (invaliditeitsuitkeringen, werkloosheidsvergoedingen, gezondheidszorgen, kinderbijlagen, pensioen,...);
- ☞ kan hij zijn volledige integratietegemoetkoming cumuleren met zijn invaliditeitsuitkering of zijn werkloosheidsvergoeding omdat de geprogrammeerde herziening zonder terugwerkende kracht gebeurt en dus geen aanleiding geeft tot de terugvordering van het niet verschuldigde;
- ☞ behoudt hij de afgeleide rechten (voorkeurtarief inzake gezondheidszorgen, sociaal tarief voor gas en elektriciteit, ...) omdat hij de IT behoudt.

E. Conclusies

1. Tewerkstelling

- 1.1 We stellen vast dat het globaal inkomen van de persoon met een handicap gevoelig zal verhogen daar hij enerzijds zal beschikken over een beroepsinkomen en anderzijds hij geheel of gedeeltelijk zijn IT kan behouden.
- 1.2 Daar de herziening wegens tewerkstelling pas zal gebeuren op 31 december zal hij dus tot op het einde van het jaar zijn beroepsinkomen kunnen cumuleren met de IVT en/of de IT waarover hij beschikte vóór de tewerkstelling.

Meer nog, als hij de tewerkstelling binnen de 3 maanden meedeelt door middel van een nieuwe aanvraag bij zijn gemeentebestuur dan zal de herziening van het recht pas gevolgen hebben op de eerste dag van de maand die volgt op de mededeling van de beslissing. Het is dus mogelijk om zijn beroepsinkomsten te cumuleren met de IVT/IT waarover hij beschikte vóór zijn tewerkstelling totdat de beslissing wordt meegedeeld.

- 1.3 Als zijn beroepsinkomsten laag zijn, bijvoorbeeld als gevolg van deeltijds werk, dan zal de stijging van zijn globaal inkomen minder zijn, maar het is toch een stijging.
- 1.4 Meestal zal de persoon met een handicap, door te gaan werken, geheel of gedeeltelijk zijn IT behouden en dus ook de afgeleide rechten zoals het voorkeurtarief inzake gezondheidszorgen of het sociaal tarief voor gas en elektriciteit

2 Verlies van het werk

- 2.1 Als de persoon met een handicap op het moment dat hij met zijn beroepsactiviteit stopt geen recht heeft op een vervangingsinkomen en als hij niet over andere inkomsten beschikt dan heeft hij onmiddellijk na de stopzetting van zijn arbeid recht op een volledige IVT/IT. Om dit te bekomen moet de persoon met een handicap onmiddellijk een nieuwe aanvraag om tegemoetkomingen indienen bij het gemeentebestuur van zijn hoofdverblijf.
- 2.2 Als de persoon met een handicap recht heeft op een vervangingsinkomen (invaliditeit, werkloosheid, ...) kan hij zijn recht op de IT meestal geheel of gedeeltelijk behouden. Het volstaat dat de persoon met een handicap de dienst inlicht aan de hand van een brief opdat de dienst het recht ambtshalve opnieuw kan onderzoeken.

Deze situatie is interessant. Inderdaad :

- Deze uitkeringen (invaliditeit, werkloosheid,...) zijn niet gebonden aan een inkomensonderzoek;
- Deze uitkeringen openen rechten in andere sectoren (pensioenen, kinderbijlagen,...);
- De persoon met een handicap kan meestal geheel of een gedeelte van zijn IT behouden en bijgevolg ook de afgeleide rechten (voorkeurtarief en sociale franchise inzake gezondheidszorgen, sociaal tarief voor gas en elektriciteit,...)
- Het globaal inkomen van de persoon met een handicap zal in het algemeen hoger zijn dan in het geval hij niet gewerkt had;

- Zelfs als zijn IT verminderd is als gevolg van sociale zekerheidsuitkeringen dan nog heeft hij gedurende verschillende maanden zijn niet verminderde tegemoetkoming kunnen cumuleren met de sociale zekerheidsuitkeringen.

F. Voorbeelden

VOORBEELD 1

Mijnheer voldoet aan de medische voorwaarden voor een inkomensvervangende tegemoetkoming en een integratietegemoetkoming (IT) categorie 3 en heeft inkomsten uit arbeid van 20.000,00 EUR.

Mevrouw voldoet aan de medische voorwaarden voor een inkomensvervangende tegemoetkoming en een integratietegemoetkoming (IT) van categorie 2 en geniet een invaliditeitsuitkering van 8.341,45 EUR.

In principe moet voor beide personen worden onderzocht of ze aanspraak kunnen maken op een inkomensvervangende tegemoetkoming, waarbij als uitgangspunt wordt genomen dat het gaat om gerechtigden van de categorie C, aangezien het gaat om personen die een huishouden vormen met iemand die geen bloed- of aanverwant is in de 1ste, 2de of 3de graad.

Het bedrag van de IVT is 10.014,71 EUR.

Voor de IT categorie 2 is dat 3.341,06 EUR.

Voor de IT categorie 3 is dat 5.338,60 EUR.

Berekening van de IVT van mijnheer:

Inkomsten partner	- 8.341,45
Vrijstelling op inkomsten partner (helpt bedrag cat. A)	2.503,68
<i>In mindering te brengen inkomsten partner (1)</i>	- 5.837,77
Beroepsinkomsten	- 20.000,00
Vrijstelling op beroepsinkomsten (10%)	2.000,00
<i>In mindering te brengen beroepsinkomsten (2)</i>	- 18.000,00
Totaal Inkomen (1)+(2) = (3)	- 23.837,77
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van mijnheer</i>	10.014,71
Inkomsten (3)	-23.837,77
Recht	0

Berekening van de IT van mijnheer:

Inkomsten partner	- 8.341,45
Forfaitaire vrijstelling op inkomsten partner	18.418,02
<i>In mindering te brengen inkomsten partner (1)</i>	-0 : 2 = 0
Beroepsinkomsten	- 20.000,00
Forfaitaire vrijstelling op beroepsinkomsten	18.418,02
<i>In mindering te brengen beroepsinkomsten (2)</i>	- 1.581,98 : 2 = - 790,99
Totaal Inkomen (1)+(2) = (3)	- 790,99
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van mijnheer</i>	5.338,60
Inkomsten (3)	- 790,99
Recht	4.547,61
Bedrag per maand	378,97

Berekening van de IVT van mevrouw:

Inkomsten partner	- 20.000,00
Vrijstelling op inkomsten partner (helft bedrag cat. A)	2.503,68
<i>In mindering te brengen inkomsten partner (1)</i>	- 17.496,32
Vervangingsinkomen	- 8.341,45
Vrijstelling op vervangingsinkomen	563,10
<i>In mindering te brengen vervangingsinkomen (2)</i>	- 7.778,35
Totaal Inkomen (1)+(2) = (3)	- 25.274,67
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van mevrouw</i>	10.014,71
Inkomsten (3)	-25.274,67
Recht	0

Berekening van de IT van mevrouw:

Inkomsten partner	- 20.000,00
Vrijstelling op inkomsten partner	1.689,30
<i>In mindering te brengen inkomsten partner (1) (a)</i>	- 18.310,70
Vervangingsinkomen	- 8.341,45
Vrijstelling op vervangingsinkomen	2.630,77
<i>In mindering te brengen vervangingsinkomen (2) (b)</i>	- 5.710,68
Andere inkomsten (= a+b = 18.343,85 + 5.762,31)	24.021,38
Vrijstelling op andere inkomsten (vrijstelling categorie C – 2.630,77) (3)	9.915,56 – 2.630,77 = 7.284,79
Totaal Inkomen (1)+(2)-(3) = (4)	- 16.736,59
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van mevrouw</i>	3.341,06
Inkomsten (4)	- 16.736,59
Recht	0

VOORBEELD 2

Een gehuwd persoon met een handicap vraagt op 10 juli 2005 de tegemoetkomingen aan. De persoon met een handicap genoot in 2003 een ziekte- en invaliditeitsuitkering van 3.777,91 EUR per jaar. Haar echtgenoot verwierf 2.231,04 EUR inkomsten uit arbeid in 2003.

Uit het medisch onderzoek blijkt dat mevrouw voldoet aan de medische voorwaarden voor de inkomensvervangende tegemoetkoming, maar niet aan de medische voorwaarden voor de integratietegemoetkoming.

Berekening van de tegemoetkomingen

Maximumbedrag categorie C 10.014,71 EUR

Mevrouw valt in categorie C omdat zij een huishouden vormt met iemand die geen bloed- of aanverwant is in de 1^e, 2de of 3de graad.

Berekening van de IVT:

Inkomsten partner	- 2.231,04
Vrijstelling op inkomsten partner (helpt bedrag cat. A)	2.503,68
<i>In mindering te brengen inkomsten partner (1)</i>	<i>0</i>
Vervangingsinkomsten	- 3.777,91
Vrijstelling op vervangingsinkomsten	563,10
<i>In mindering te brengen vervangingsinkomsten (2)</i>	<i>- 3.214,81</i>
Totaal Inkomen (1)+(2) = (3)	- 3.214,81
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van mevrouw</i>	<i>10.014,71</i>
Inkomsten (3)	-3.214,81
Recht	6.799,90
Bedrag per maand	566,66

VOORBEELD 3

Een gehuwd persoon met een handicap vraagt op 18 juli 2005 de tegemoetkomingen aan. De persoon met een handicap genoot in 2003 van een inkomen uit arbeid van 14.005,98 EUR en werkt nog steeds. Zijn echtgenote verwierf 21.070,95 EUR inkomsten uit arbeid in 2003.

Uit het medisch onderzoek blijkt dat mijnheer voldoet aan de medische voorwaarden voor de inkomensvervangende tegemoetkoming, maar niet aan de medische voorwaarden voor de integratietegemoetkoming.

Berekening van de tegemoetkomingen

Maximumbedrag categorie C 10.014,71 EUR

Mijnheer valt in categorie C omdat hij een huishouden vormt met iemand die geen bloed- of aanverwant is in de 1^e, 2de of 3de graad.

Berekening van de IVT:

Inkomsten partner	- 21.070,95
Vrijstelling op inkomsten partner (helpt bedrag cat. A)	2.503,68
<i>In mindering te brengen inkomsten partner (1)</i>	<i>- 18.567,27</i>
Beroepsinkomsten persoon met een handicap	- 14.005,98
Vrijstelling op beroepsinkomsten (10%)	1.400,60
<i>In mindering te brengen beroepsinkomsten (2)</i>	<i>- 12.605,38</i>
Totaal Inkomen (1)+(2) = (3)	- 31.172,65
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van mijnheer</i>	10.014,71
Inkomsten (3)	-31.172,65
Recht	0

VOORBEELD 4

Een gehuwd persoon met een handicap vraagt op 25 juli 2005 de tegemoetkomingen aan. In 2003 verwierf de persoon met een handicap inkomsten uit arbeid, namelijk 20.000,00 EUR. Zijn echtgenote heeft geen inkomsten.

Uit het medisch onderzoek blijkt dat mijnheer voldoet aan de medische voorwaarden voor de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) en een integratietegemoetkoming (IT) categorie 5.

Berekening van de tegemoetkomingen

Maximumbedrag categorie C 10.014,71 EUR

Mijnheer valt in categorie C omdat hij een huishouden vormt met iemand die geen bloed- of aanverwant is in de 1^e, 2de of 3de graad.

Berekening van de IVT:

Beroepsinkomsten persoon met een handicap	- 20.000,00
Vrijstelling op beroepsinkomsten (10%)	2.000,00
<i>In mindering te brengen beroepsinkomsten (1)</i>	<i>- 18.000,00</i>
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van mijnheer</i>	10.014,71
Inkomsten (1)	-18.000,00
Recht	0

Berekening van de IT:

Beroepsinkomsten	- 20.000,00
Forfaitaire vrijstelling op beroepsinkomsten	18.418,02
<i>In mindering te brengen beroepsinkomsten (1)</i>	<i>- 1.581,98 : 2 = - 790,99</i>
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van mijnheer</i>	8.823,28
Inkomsten (3)	- 790,99
Recht	8.032,29
Bedrag per maand	669,36

VOORBEELD 5

Een gehuwd persoon met een handicap vraagt op 7 juli 2005 de tegemoetkomingen aan. In 2003 had die persoon een werkloosheidsuitkering van 9.500 EUR. Zijn echtgenote heeft geen inkomsten.

Uit het medisch onderzoek blijkt dat mijnheer voldoet aan de medische voorwaarden voor de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) en een integratietegemoetkoming (IT) categorie 3.

Berekening van de tegemoetkomingen

Maximumbedrag categorie C 10.014,71 EUR

Mijnheer valt in categorie C omdat hij een huishouden vormt met iemand die geen bloed- of aanverwant is in de 1^e, 2de of 3de graad.

Berekening van de IVT:

Vervangingsinkomen	- 9.500,00
Vrijstelling op vervangingsinkomen	563,10
<i>In mindering te brengen vervangingsinkomen (1)</i>	- 8.936,90
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van mijnheer</i>	10.014,71
Inkomsten (1)	- 8.936,90
Recht	1.077,81
Bedrag per maand	89,82

Berekening van de IT:

Vervangingsinkomsten	- 9.500,00
Vrijstelling op vervangingsinkomsten	2.630,77
<i>In mindering te brengen vervangingsinkomsten (1) (a)</i>	- 6.869,23
Andere inkomsten (= a)	6.869,23
Vrijstelling op andere inkomsten (vrijstelling categorie C – 2.630,77) (2)	9.915,56 – 2.630,77 = 7.284,79 beperkt tot 6.869,23
Totaal Inkomen (1)-(2) = (3)	0
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van mijnheer</i>	5.338,60
Inkomsten (3)	- 0
Recht	5.338,60
Bedrag per maand	444,88

VOORBEELD 6

Twee personen die een huishouden vormen dienen op 13 juli 2005 een aanvraag in voor tegemoetkomingen.

De eerste persoon voldoet aan de medische voorwaarden voor een inkomensvervangende tegemoetkoming en een integratietegemoetkoming (IT) categorie 1 en heeft in 2003 inkomsten uit arbeid van 1.900,00 EUR, een uitkering arbeidsongevallen van 600 EUR (definitieve arbeidsongeschiktheid van meer dan 20%) en een invaliditeitsuitkering van 800 EUR.

De tweede persoon voldoet aan de medische voorwaarden voor een inkomensvervangende tegemoetkoming en een integratietegemoetkoming (IT) van categorie 4 en geniet een invaliditeitsuitkering van 2.000 EUR.

In principe moet voor beide personen worden onderzocht of ze aanspraak kunnen maken op een inkomensvervangende tegemoetkoming, waarbij als uitgangspunt wordt genomen dat het gaat om gerechtigden van de categorie C, aangezien het gaat om personen die een huishouden vormen met iemand die geen bloed- of aanverwant is in de 1ste, 2de of 3de graad.

Het bedrag van de IVT is 10.014,71 EUR.

Voor de IT categorie 1 is dat 980,47 EUR.

Voor de IT categorie 4 is dat 7.777,67 EUR.

Berekening van de IVT van de eerste persoon:

Inkomsten partner	- 2.000,00
Vrijstelling op inkomsten partner (helft bedrag cat. A)	2.503,68
<i>In mindering te brengen inkomsten partner (1)</i>	- 0
Beroepsinkomsten	- 1.900,00
Vrijstelling op beroepsinkomsten (10%)	190,00
<i>In mindering te brengen beroepsinkomsten (2)</i>	- 1.710,00
Vervangingsinkomen	- 1.400,00
Vrijstelling op vervangingsinkomen	563,10
<i>In mindering te brengen vervangingsinkomen (3)</i>	- 836,90
Totaal Inkomen (1)+(2)+(3) = (4)	- 2.546,90
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van de eerste persoon</i>	10.014,71
Inkomsten (4)	- 2.546,90
Uitkomst	7.467,81

Berekening van de IVT van de tweede persoon:

Inkomsten partner	- 3.300,00
Vrijstelling op inkomsten partner (helft bedrag cat. A)	2.503,68
<i>In mindering te brengen inkomsten partner (1)</i>	- 796,32
Vervangingsinkomen	- 2.000,00
Vrijstelling op vervangingsinkomen	563,10
<i>In mindering te brengen vervangingsinkomen (2)</i>	- 1.436,90
Totaal Inkomen (1)+(2) = (3)	- 2.233,22
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van de tweede persoon</i>	10.014,71
Inkomsten (3)	- 2.233,22
Uitkomst	7.781,49

Aangezien evenwel beide personen vallen onder categorie C, wordt de inkomensvervangende tegemoetkoming voor beiden begrensd tot het bedrag van categorie B.

Dit betekent:

- voor de eerste persoon:		
* uitkomst	7.467,81	EUR
* maximum categorie B	7.511,03	EUR
* recht:	7.467,81	EUR
* bedrag per maand:	622,32	EUR
- voor de tweede persoon:		
* uitkomst	7.781,49	EUR
* maximum categorie B	7.511,03	EUR
* recht:	7.511,03	EUR
* bedrag per maand:	625,92	EUR

Berekening van de IT van de eerste persoon:

Inkomsten partner	- 2.000,00
Vrijstelling op inkomsten partner	1.689,30
<i>In mindering te brengen inkomsten partner (1) (a)</i>	- 310,70
Beroepsinkomsten	- 1.900,00
Forfaitaire vrijstelling op beroepsinkomsten	18.056,59
<i>In mindering te brengen beroepsinkomsten (2)</i>	- 0 : 2 = 0
Vervangingsinkomsten	- 1.400,00
Vrijstelling op vervangingsinkomsten	2.630,77
<i>In mindering te brengen vervangingsinkomsten (3) (b)</i>	- 0
Andere inkomsten (= a+b = 310,70+0)	310,70
Vrijstelling op andere inkomsten (vrijstelling categorie C – 1.900 (genoten vrijstelling op beroepsinkomsten) - 1.400 (genoten vrijstelling op vervangingsinkomsten)) (4)	9.915,56 – 3.300 = 6.615,56 beperkt tot 310,70
Totaal Inkomen (1)+(2)+(3)-(4) = (5)	- 0
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van de eerste persoon</i>	980,47
Inkomsten (5)	- 0
Recht	980,47
Bedrag per maand	81,71

Berekening van de IT van de tweede persoon:

Inkomsten partner	- 3.300,00
Vrijstelling op inkomsten partner	18.418,02
<i>In mindering te brengen inkomsten partner (1)</i>	0
Vervangingsinkomen	- 1.400,00
Vrijstelling op vervangingsinkomen	2.630,77
<i>In mindering te brengen vervangingsinkomen (2) (a)</i>	- 0
Andere inkomsten (= a)	0
Totaal Inkomen (1)+(2)-(3) = (4)	- 0
<i>Bedrag van de tegemoetkoming van de tweede persoon</i>	7.777,67
Inkomsten (4)	- 0
Recht	7.777,67
Bedrag per maand	648,14

VOORBEELD 7

Een persoon met een handicap die een huishouden vormt vraagt op 25 juli 2005 de tegemoetkomingen aan. Betrokkene heeft met toepassing van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek een uitkering gekregen van 200.000 EUR voor een ongeval dat hem is overkomen op volle leeftijd van 25 jaar. De persoon met wie hij samenwoont heeft geen inkomsten.

Uit het medisch onderzoek blijkt dat de persoon met een handicap voldoet aan de medische voorwaarden voor de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) en een integratietegemoetkoming (IT) categorie 3.

Berekening van de tegemoetkomingen

Maximumbedrag categorie C 10.014,71 EUR

De persoon met een handicap valt in categorie C omdat hij een huishouden vormt met iemand die geen bloed- of aanverwant is in de 1^e, 2de of 3de graad.

Berekening van de IVT:

Uitkering artikel 1382	200.000,00
Omzetting uitkering artikel 1382: 70% x 5,1656%	- 7.231,84
<i>In mindering te brengen omgerekende uitkering artikel 1382 (1)</i>	<i>- 7.231,84</i>
<i>Bedrag van de tegemoetkoming</i>	10.014,71
Inkomsten (1)	- 7.231,84
Recht	2.782,87
Bedrag per maand	231,91

Berekening van de IT:

Uitkering artikel 1382	200.000,00
Omzetting uitkering artikel 1382: 30% x 5,1656%	- 3.099,36
<i>In mindering te brengen omgerekende uitkering artikel 1382 (1)</i>	<i>- 3.099,36</i>
<i>Bedrag van de tegemoetkoming</i>	5.338,60
Inkomsten (1)	- 3.099,36
Recht	2.239,24
Bedrag per maand	186,60

803808

Augustus 2005

MEER INFORMATIE?

GEMEENTEBESTUREN

FOD SOCIALE ZEKERHEID

Directie-generaal Personen met een handicap
Dienst Tegemoetkomingen aan personen met een handicap
Zwarte Lievevrouwstraat, 3c
1000 BRUSSEL

<http://www.socialsecurity.fgov.be>

<http://www.handicap.fgov.be>

CONTACTCENTER

Tel. : 02/507.87.99

VERENIGINGEN VAN PERSONEN MET EEN HANDICAP

SOCIALE DIENSTEN VAN DE ZIEKENFONDSEN